

Міністерство культури, молоді та спорту України
Національна бібліотека України для дітей

Незадоволений читацький попит на літературу для дітей у спеціалізованих бібліотеках України для дітей

Програма та методика дослідження

Міністерство культури, молоді та спорту України
Національна бібліотека України для дітей

Незадоволений читацький попит на літературу для дітей у спеціалізованих бібліотеках України для дітей

Програма та методика дослідження

УДК 027.625:001

Б 59

Відповідальна за випуск А. І. Гордієнко
Укладач Є. Ю. Подокопна
Літературний редактор О. А. Кадькаленко

Незадоволений читацький попит на літературу для дітей у спеціалізованих бібліотеках України для дітей : програма та методика дослідж. / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Є. Ю. Подокопна. — Київ, 2020. — 8 с.

Програму та методику дослідження розроблено з метою вивчення незадоволеного читацького попиту на книжкову продукцію для дітей щодо включення її до переліку книжкових видань, рекомендованих до закупівлі для поповнення бібліотечних фондів, та сприяння формуванню державної політики із забезпечення книжковою продукцією дитячого населення країни.

© Національна бібліотека України для дітей, 2020

I. ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сервіс бібліотечно-інформаційних послуг бібліотек для дітей на сучасному етапі розглядається як процес погодження суб'єктивних запитів користувачів та об'єктивних можливостей бібліотечного фонду, результатом якого повинно стати повне задоволення читацьких потреб. Саме тому комплектування бібліотечних фондів згідно із запитом користувачів є важливим і пріоритетним у формуванні державної політики щодо діяльності бібліотек. Для забезпечення рівного доступу до книжок та інформації для всіх мешканців України в 2016 році створено державну установу Український інститут книги та внесено зміни до Закону України «Про видавничу справу» від 5 червня 1997 року № 318/97-ВР, зокрема ст. 26-1 «Державне замовлення на випуск видавничої продукції». Відповідно до цієї статті формування переліку книжкових видань, передбачених до друку за бюджетними програмами випуску книжкової продукції, щороку здійснює Український інститут книги.

Тож, постійний моніторинг інформаційних потреб та їх незадоволених запитів має важливе значення як для розроблення стратегії комплектування новою інформацією, вдосконалення методик бібліотечної роботи, так і для формування державної політики із забезпечення книжковою продукцією дитячого населення країни.

Національна бібліотека України для дітей протягом кількох десятиліть проводить щорічний моніторинг «Незадоволений читацький попит на літературу для дітей у спеціалізованих бібліотеках України для дітей», що дозволяє простежити динаміку змін читацьких інтересів та уподобань дітей, виявляти зміни у тенденціях читання та функціонування української дитячої книги у суспільстві. Але, враховуючи законодавчі зміни в книговидавничій справі та актуалізації переліку книжкових видань, що пропонується до закупівлі для виконання державних програми поповнення фондів публічних бібліотек, подальший моніторинг здійснюватиметься за оновленою програмою.

II. МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження – щорічна актуалізація даних незадоволеного читацького попиту на дитячу літературу серед користувачів спеціалізованих бібліотек для дітей щодо включення їх до переліку книжкових видань, рекомендованих до закупівлі для поповнення бібліотечних фондів, та сприяння розширенню діапазону репертуару видавничої продукції для дітей книговидавничими підприємствами України.

III. ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Об'єкт дослідження – незадоволений читацький попит на дитячу літературу.

IV. ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час вивчення передбачається:

- зібрати та систематизувати списки видань незадоволеного читацького попиту на літературу для дітей;
- здійснити аналіз списків конкретного незадоволеного попиту;
- створити базу даних незадоволеного читацького попиту на літературу для дітей;
- підготувати списки та аналітичний матеріал за результатами дослідження для оприлюднення на сайті НБУ для дітей.

За результатами дослідження буде підготовлено аналітичну довідку з додатком узагальненого списку книг незадоволеного читацького попиту на видання для дітей у дитячих бібліотеках. Результати також висвітлюватимуться на науково-практичних конференціях, семінарах, у ЗМІ. Моніторинг проводитиметься щорічно.

V. ОРГАНІЗАТОРИ ТА УЧАСНИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Організатор дослідження — Національна бібліотека України для дітей (розробка програми і методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних та підготовка аналітичної довідки).

Бази дослідження — обласні бібліотеки для дітей, Центральна міська бібліотека ім. Т.Г. Шевченка для дітей м. Києва, центральні міські, районні бібліотеки для дітей.

V. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Національна бібліотека України для дітей розробляє програму дослідження, яку надсилає кожній базовій обласній бібліотеці для дітей та щорічно зачасно повідомляє офіційним листом про терміни проведення дослідження.
2. На обласні бібліотеки для дітей покладається завдання: зібрати в області та зробити зведені списки незадоволеного читацького попиту на дитячу літературу в бібліотеках для дітей регіону за наступними позиціями: літературно-художні видання для дітей українських авторів, літературно-художні видання для дітей зарубіжних авторів, науково-популярні видання для дітей, довідкові видання для дітей.

До відома:

науково-популярне видання — видання відомостей теоретичних та (чи) експериментальних досліджень у галузі науки, культури і техніки, викладених у формі, зрозумілій читачам-нефахівцям. Основне призначення таких видань — популярне подання неспеціалістам з даної проблематики певних наукових знань; довідкове видання — видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у зручному для їх швидкого пошуку порядку, не призначене для суцільного читання¹.

Списки формуються згідно з таблицею (додаток № 1):

- у першій колонці обов'язково пронумерувати кожне видання;
- у другій колонці вказати прізвище та ім'я автора (наприклад, Воронина Л.);
- у третій колонці вказати назву книги, вона повинна бути написана без відступу від лівого поля і не містити лапок та крапок у кінці слова (наприклад, Планета Смогастих Равликів);
- у четвертій колонці вказати кількість відмов кожного видання обов'язково цифрами (наприклад, 368);
- у п'ятій колонці вказуються причини відмов: недостатня кількість або відсутність у фонді.

Зведений узагальнений за усіма названими позиціями список повинен включати від 50 до 100 назв книг.

4. Кожній базовій центральній міській, районній бібліотеці для дітей необхідно надіслати узагальнений список незадоволеного попиту, створений на основі аналізу документів (картотек, зошитів, журналів обліку незадоволеного читацького попиту), в обласну бібліотеку для дітей. Звідти після опрацювання його в електронному вигляді надсилають у Національну бібліотеку України для дітей.
5. У Національній бібліотеці України для дітей збирають дані від обласних бібліотек для дітей, здійснюють аналіз, створюють базу даних незадоволеного читацького попиту і готують аналітичну довідку за результатами дослідження.

¹ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять : вид. офіц. / Держав. наук. установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» : — Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2016. — С. 10.

**АНАЛІЗ ОБЛІКУ НЕЗАДОВОЛЕНОГО ЧИТАЦЬКОГО ПОПИТУ НА ЛІТЕРАТУРУ
ДЛЯ ДІТЕЙ У БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ**

Бібліотека _____

№ № п/п	Автор (Прізвище, ініціали)	Назва (без лапок!)	Кількість відмов (цифрами!)	Причини відмов (недостатня кількість або відсутність у фонді)
Літературно-художні видання для дітей українських авторів				
Літературно-художні видання для дітей зарубіжних авторів				
Науково-популярні видання для дітей				
Довідкові видання для дітей				

Програма та методика дослідження
Незадоволений читацький попит на літературу для дітей
у спеціалізованих бібліотеках України для дітей

Відповідальна за випуск А. І. Гордієнко
Укладач Є. Ю. Подокопна
Літературний редактор О. А. Кадькаленко

Комп'ютерна верстка: Кійко Н.М.
Підписано до друку 12.02.2020 р.
Зам. № 6.

Видавець та виготовлювач:
НБУ для дітей
вул. Януша Корчака (Баумана), 60,
м. Київ, 03190
Тел/факс. 400-65-87, тел. 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua

Національна бібліотека України для дітей
вул. Януша Корчака (Баумана), 60,
м. Київ, 03190
Тел/факс. 400-65-87, тел. 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua